

Foreslår egen varsler-lov

– Parallell etterforskning hos Økokrim og intern granskning er uheldig, sa tidligere Yara-sjef Torleif Enger. Advokat Jan Fougner mente at det er umulig for et selskap ikke å gjøre seg kjent med hva som foregår. I midten DN-journalist Gøran Skaalmo.

Fenomenet varsling må gis en egen lov, og en form for godtgjørelse til varsleren bør også vurderes, mener advokat Jan Fougner.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

Wiersholm-advokat og BI-professor i arbeidsrett Jan Fougner var en av innleiderne da Dagens Næringsliv (DN) arrangerte en konferanse om økonomisk kriminalitet i Oslo i slutten av mars.

Til konferansen kom også amerikanske Bradley Birkenfeld (52), kjent som en varslernes «superstjerne» og «mannen som åpnet Sveits», for å sitere DN.

Birkenfeld jobbet i Sveits' største bank UBS i Geneve da han i 2007 varslet amerikanske myndigheter om at banken hjalp tusenvis av amerikanere å holde unna store, private formuer fra amerikansk beskatning.

FET BONUS

Varslingen bidro til en slutt på hemmelige konti i Sveits, og til at banken ble ilagt en bot på hele 780 millioner dollar av USAs skattemyndigheter.

Mens få av kontoeierne er straffeforfulgt, ble Birkenfeld i 2009 dømt til førti måneders fengsel for medvirkning til skatteunndragelser.

Etter løslatelsen i 2012 kunne Birkenfeld innkassere en varsler-godtgjørelse på hele 104 millioner dollar. Dette som følge av en lov vedtatt i 2006 som gir varslere inntil tretti prosent av skattemyndighetenes utbytte som følge av varslingen.

UNORSK TANKE

– Dere bør også innføre et godtgjørelses-system for varslere, sa Birkenfeld til tilhørerne på DN-konferansen.

Ideen er nok veldig unorsk, påpekte Jan Fougner da han innledet om åpenhetskultur og beskyttelse av varslere.

– Men det er mulig å tenke seg en godtgjørelsesordning som anerkjenner at varsleren har gjort noe samfunnsnyttig, sa Fougner.

Han foreslo også en egen ombudsmannsordning for varslere.

BA ØKOKRIM TA INITIATIV

– Hvorfor er det ikke mulig å legge til rette for å kunne varsle trygt til Økokrim? Hvorfor er det lettere å gå til DN? Amerikanske myndigheter har programmer som forteller hvordan man skal gå frem for å varsle, og det er mulig å varsle anonymt. Jeg mener at det er en forgåelse at hverken Økokrim eller andre som arbeider med dette har noe på sin hjemmeside om hvordan man som varslere skal gå frem. Det er ikke tilfredsstillende at det er DN man går til. Økokrim bør få et ansvar, og ta initiativ, sa Fougner.

– Disse spørsmålene er noe ekspertutvalget som nå vurderer varslervernet, må se nærmere på, oppfordret Fougner.

– SKADELIG INTERN-GRANSKNING

Tidligere Yara-sjef Torleif Enger var kritisk til at Yara bestilte en intern granskning fra Wiersholm parallelt med etterforskningen mot ham og de andre siktede.

– Det var skadelig at Yara innrømmet straffeskyld før rettssaken startet, sa Enger.

Han rettet skarp kritikk mot Økokrim.

– Økokrim ønsket å statuere et eksempel, det har jeg forståelse for. Men dette må ikke gå på bekostning av rettssikkerheten. I sin iver etter domfellelse, mistet de objektivitet. De var ute etter konsernsjefen. Økokrim lakk helt bevisst gjennom hele etterforskningen for å styrke sin sak, det er også høyst kritikkverdigg.

Bradley Birkenfeld fikk 104 millioner dollar i varsler-utbytte.

Arbeids- og sosialdepartementet har opprettet et ekspertutvalg om varsling som innen 1. mars neste år skal legge frem en utredning.

IKKE BARE PÅ JOBBEN

Norge må få en generell lov om varsling, mener Fougner, fordi varsling gjelder på alle samfunnsområder, ikke bare i arbeidslivet.

Også Advokatforeningen mener en egen lov bør vurderes.

Møt våre foredragsholdere

Juristenes Utdanningssenter tilbyr bredde og kvalitet til deg som ønsker bygge kompetanse. Dette er noen av våre foredragsholdere og kurs.

ERLEND HAASKJOLD

Advokat, Arntzen de Besche

SENTRALE EMNER
I KONTRAKTSRETT

ROBERT JENSEN

Advokat, Steenstrup Stordrange

DET ÅRLIGE KONKURS-
RETTSKURSET

ANNE KRISTINE BERGEM

Leder, Norsk psykiatrisk forening

BARN I STRAFFESAKER

Aktuelle kurs

ARBEIDSRETT

Årlig kurs i arbeidsrett (Advokatenes fagdager) **1.–2. JUN.**

BOLIG OG EIENDOM

Årlig kurs i fast eiendom (Advokatenes fagdager) **1.–2. JUN.**

COMPLIANCE

Complianceutdanningen **30. MAI.–12. SEP.**

FAMILIE-, ARVE- OG SKIFTERETT

Årlig kurs på advokatenes fagdager **1.–2. JUN.**

FORHANDLINGER

Forhandlingskurs på Harvard – workshop **26.–28. JUN.**

Forhandlingskurs på Harvard – advanced **29.–30. JUN.**

FORVALTNINGSRETT OG STATSRETT

Sentrale temaer i kommunalretten **11. MAI**

KONTRAKTSRETT

Sentrale temaer i kontraktsrett **10.–11. MAI**

KONKURS

Omstøtelse i konkurs, Bergen **4. MAI**

Det årlige konkursrettskurset i Kristiansand **8.–9. JUN.**

KONTRAKTSRETT

Sentrale emner i kontraktsrett **10.–11. MAI**

MEKLING

Meklingsakademiet **1.–7. NOV.**

PERSONVERN

Personvern i praksis **10. MAI**

REGELTEKNIKK

Regelteknikk – gjennomføring av EU/EØS-forordninger og direktiver **9. JUN.**

REGNSKAP OG ØKONOMI

Fordypningskurs i økonomi **4.–5. MAI**

TVANGSFULLBYRDELSE

Det årlige kurset i tvangsfullbyrdelse **3. MAI**

SELSKAPSRETT

Årlig kurs i selskapsrett (Advokatenes fagdager) **1.–2. JUN.**

SIVILPROSESS

Ankeforberedelse og prosedyre for Høyesterett **8. MAI**

STRAFF OG STRAFFEPROSESS

Barn i straffesaker **15. MAI**

Advokatenes fagdager: Forsvarer kurset **1.–2. JUN.**

Troverdighetsvurderinger **14. MAI**